

*Frå lov til språkpolitiske
retningslinjer i sektoren.
Kor er me og kor går me?*

Marita Kristiansen
Norges Handelshøyskole, Institutt for
fagspråk og interkulturell kommunikasjon
marita.kristiansen@nhh.no

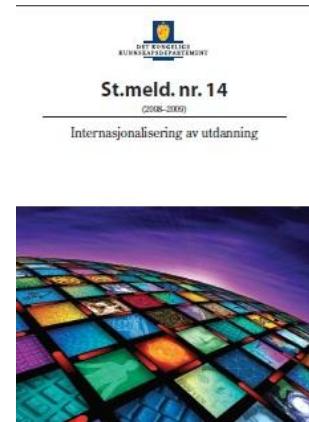
Oversikt over presentasjonen

1. Kort tilbakeblikk
2. Nokre initiativ
 - UHRs termbase
 - NHH termbase & Maritim ordbok
 - Termportalen
3. Språkval i høgre utdanning
4. Kor går me?

1. Kort tilbakeblikk

- Norsk i hundre! (2005; Språkrådet)
- Framlegg til ein språkpolitikk for universitet og høgskolar i Noreg (2006; Universitets- og høyskolerådet (UHR))
- St.meld. nr. 35 (2007-2008) *Mål og mening. Ein heilskafeleg norsk språkpolitikk* → Kultur- og kyrkjedepartementet
- St.meld. nr 14 (2008-2009) *Internasjonalisering av utdanning*
→ Kunnskapsdepartementet

→ Strategisk målkonflikt

UHR sine framlegg

- Det bør utarbeides språkstrategi ved den enkelte institusjon ... **utformet slik at den ivaretar og fremmer bruk av norsk språk**, ... engelsk eller annet internasjonalt språk kan brukes der det er hensiktsmessig...
 - **Undervisningsspråket** ... bør til vanlig være norsk
 - Samisk og norsk er likestilte offisielle språk...
 - Engelsk eller andre språk kan brukes i de sammenhenger der det er faglig hensiktsmessig og/eller nødvendig
 - Vitenskapelig publisering og formidling skal skje på det **språk som er mest relevant** og naturlig for det aktuelle fagmiljøet og tilpasset aktuell målgruppe
- Studenter på høyere nivå skal kjenne til og kunne bruke fagspråk både på norsk og på engelsk ...
- Institusjonene bør utarbeide språkstrategier som **sikrer parallellspråklighet**, dvs. norsk som nasjonalt fagspråk og engelsk som internasjonalt fagspråk
- Institusjonene bør utvikle **refleksjon omkring demokrati, formidling og språkbruk**

(http://www.uhr.no/ressurser/temasider/sprakpolitisk_plattform (2006))

Oppfølgjing av St.meld. nr. 35...

§ 1-7. Ansvar for vedlikehold og videreutvikling av norsk fagspråk
Universiteter og høyskoler har ansvar for vedlikehold og
videreutvikling av norsk fagspråk.

(Universitets- og høgskulelova)

2. Nokre initiativ

a) UHRs termbase

- 2000 administrative termar frå universitets- og høgskulesektoren (N/E) (<http://termbase.uhr.no/>)

b) Mikroøkonomen (NHH Termbase)

- 630 termar frå mikroøkonomifaget (N/E)

c) Maritim ordbok

- 502 termar frå maritime fag (N/E)

d) Termportalen

- nasjonalt infrastrukturprosjekt kor målet er å gjera tilgjengeleg så mange terminologiressursar som mogleg
- terminologi.no

Termportalen ved NHH

Velkommen til Terminologi.no – en nasjonal portal for terminologi!

I Norge har det i lang tid vært etterlyst et initiativ for å etablere en nasjonal termportal. Dette arbeidet er nå i gang i regi av CLARINO, et nasjonalt prosjekt for forskningsinfrastruktur finansiert av Norges Forskningsråd (NFR).

Termportalen vil gi brukere fri tilgang til norsk terminologi innenfor en lang rekke fagområder, og gjøre det mulig å søke på tvers av termbaser og fagområder.

Termportalen er under utvikling og er i ferd med å fylles med innhold. Arbeidet med Termportalen er organisatorisk tilknyttet Institutt for fagspråk og interkulturell kommunikasjon, Norges Handelshøyskole (NHH), og er et samarbeid mellom NHH, Universitetet i Oslo og Universitetet i Bergen.

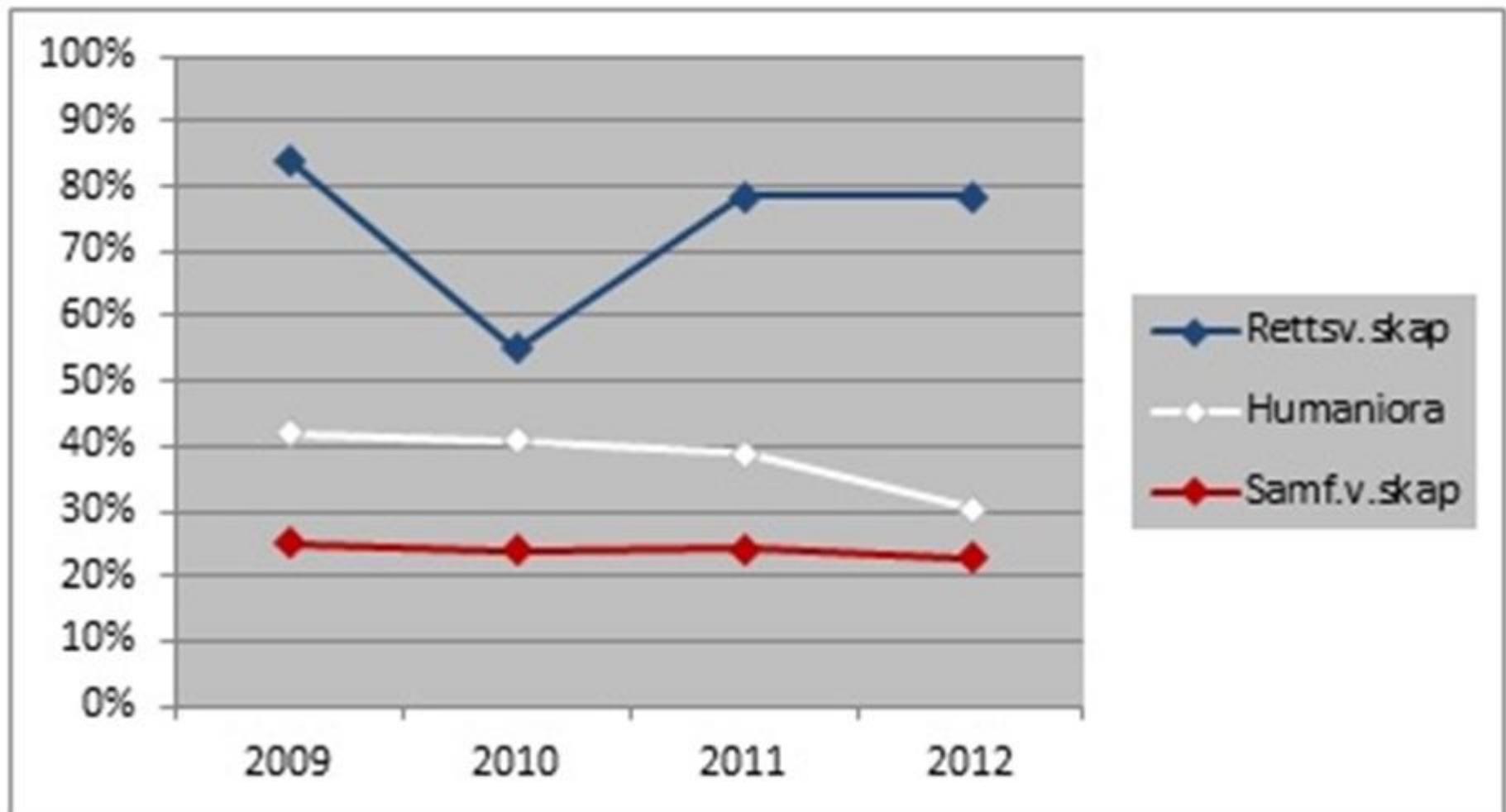
3. Språkval i høgre utdanning

Landrapport Norge. Språkpolitiske grunnlagsdokumenter, internasjonalisering og parallelsspråklighet i teori og praksis ved norske universitet og høgskoler.

(Gjert Kristoffersen, Marita Kristiansen og Unn Røyneland 2013)

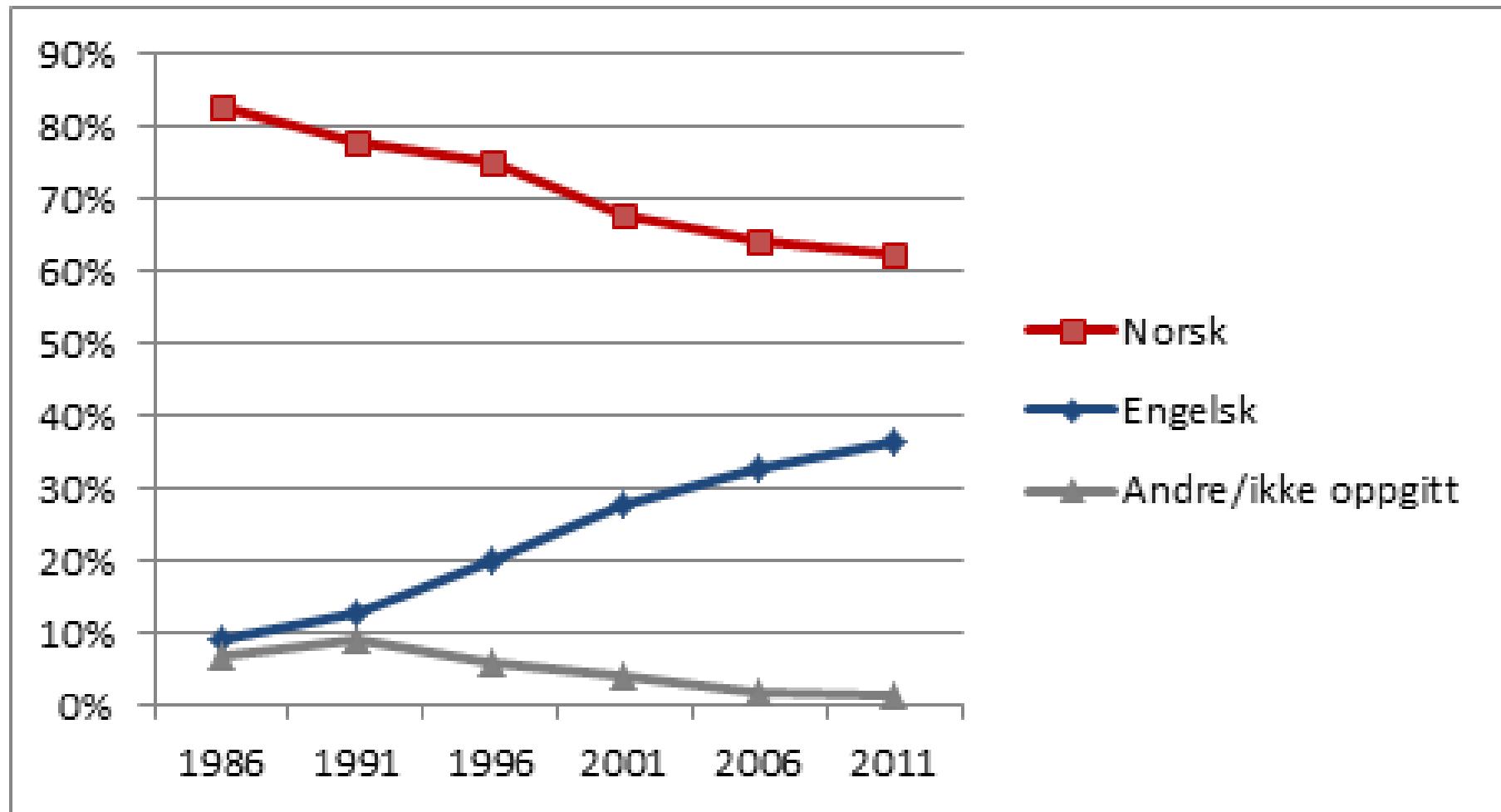
Netværk for parallelssproglige mål på Nordens internationaliserede universiteter, <http://nordiskparallelssprogsnet.blogs.ku.dk>

Språkval i doktoravhandlingar – bruk av norsk

(Kristoffersen et al. 2013)

Språkval i masteroppgårer

(Kristoffersen et al. 2013)

NORWEGIAN SCHOOL OF ECONOMICS

Undervisningsspråk

Språkpolitiske retningslinjer som vert vedtekne ved dei enkelte lærestadene, ser ut til å verta nedprioriterte eller forsvinne heilt i dei sentrale strategidokumenta til dei same institusjonane. Heilt i strid med ambisjonane i Mål og meinинг aukar truleg omfanget av undervisning på engelsk endå meir enn før. Stillinga for norskspråklege fagbøker og lærebøker ser ut til å verta svekt. Samstundes er signala frå studentane at det er viktig med lærebøker på norsk. (Språkstatus 2012: 23)

- talet på studentar og tilsette frå utlandet og talet på engelskspråklege undervisningstilbod aukar stadig
- det er ingen dramatisk reduksjon i mengda pensumlitteratur på norsk dei siste åra (3/4 på norsk) (Schwach et al. 2012; Bogen 2012)
- studentar ser i liten grad på engelsk pensum som eit problem (Schwach et al. 2012)
- medan forsking viser at det er utfordringar når det gjeld i kva grad studentane stiller spørsmål, klarer å ta notater, kor lang tid dei brukar å forstå ein tekst, og kor mykje dei hugsar når språket er engelsk vs. morsmålet (Airey 2009; Karlsgren & Hansen 2003; Hellekjær 2005; Söderlundh 2004; Guldbrandsen et al 2002)

Språkval i det daglege

Språkval i det daglege: NHH si facebookside

facebook Search for people, places and things. Marita Kristiansen

NHH – Norwegian School of Economics *

5,727 likes • 239 talking about this • 6,840 were here

College & University
The official Facebook page for current and prospective students at NHH. / Den offisielle Facebooksiden for nåværende og fremtidige studenter på NHH.

About – Suggest an Edit Photos Likes Twitter Youtube

NHHstudent @nhrusstudent
Student blogger and recently elected CE Board member @ledarlivet shares her the sKNE profile: bit.ly/1bqyRxD
21.10.2012 21 Nov 2012

5,727

Språkval i det daglege: NHH sine interne nettsider

Forskning og fagmiljø Studietilbud NHH Executive NHH-miljøet Samarbeid med NHH

Om NHH

Kvalitet i utdanningen

Sidegjøremål

Språkpolitiske retningslinjer

› Pedagogikk ved NHH

Kompetanseutvikling

Foreleserpriser

Pedagogisk dag

› Teaching Technology

Pedagogikkutvalget

Beredskap ved NHH

Du er her: [Om NHH](#)

Teaching Technology

Aud Max

New teaching technology

The New building at NHH contains five lecture theatres with room for 450, 250, 200 and 100 (two) students respectively.

Språkval i det daglege: Frå NHH si internavis *Paraplyen*

Kunze and Thorburn organizes workshop on gender equality

Astrid Kunze at the Department of Economics and Karin Thorburn at the Department of Finance are organizing a workshop on "Gender, wages and career" in Stockholm on Tuesday November 19.

Publisert: 15.11.2013

[Les hele saken](#)

Thorburn og Kunze holder workshop om likestilling.

Karin Thorburn fra Institutt for finans og Astrid Kunze fra Institutt for samfunnsøkonomi holder en workshop i Stockholm tirsdag 19.november om likestilling i det svenske arbeidsmarkedet. [In English](#)

Publisert: 15.11.2013

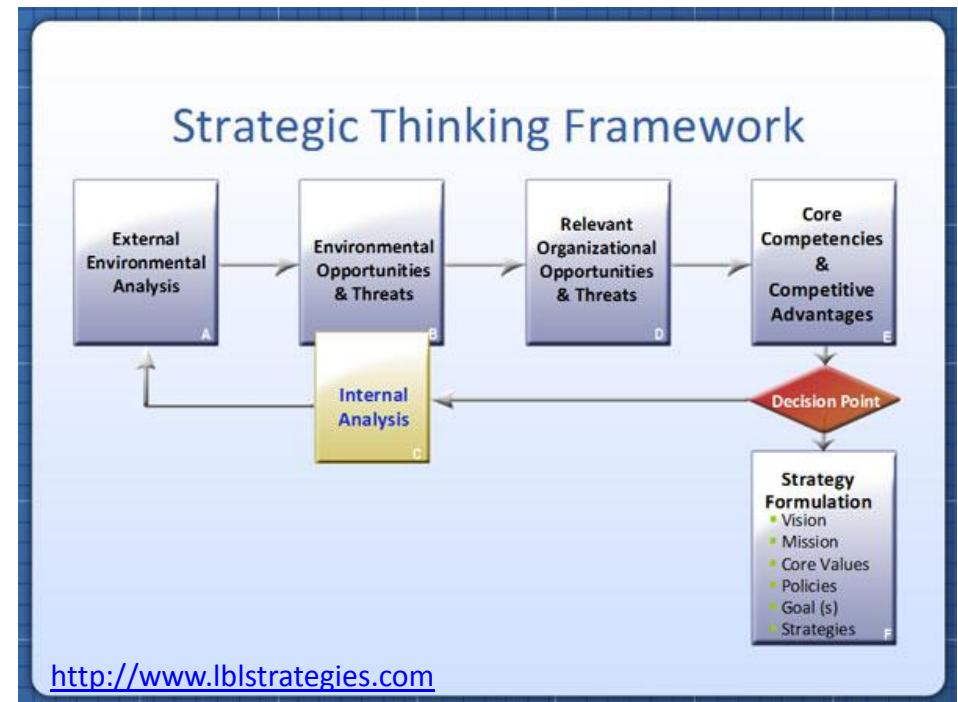
[Les hele saken](#) | [Aktuell forskning](#)

4. Kor går me? (1/3)

Det går mot:

- fleire terminologiske ressursar tilgjengelege for sektoren og samfunnet generelt
- meir internasjonalisering
- meir engelsk som bruksspråk i høgre utdanning
 - i administrative samanhengar
 - i forsking
 - i undervisning

Kor går me? (2/3)

- Høgre utdanning har som strategisk mål å bli **meir internasjonalisert**
- Eit viktig språkpolitisk mål er å **ta vare på norsk fagspråk**
 - Korleis nå dette målet?
 - Kva skal t.d. vera målet for dei ulike undervisningsprogramma?
 - Bør me gjera medvitne **språkval på kursnivå**? Med eigne språkstrategiar?
 - Er t.d. oppøving av engelsk fagspråk viktig i enkelte kurs i seg sjølv? På kva nivå? Korleis **sikre god akademisk språkopplæring**?
 - Treng studentane lære seg det norske fagspråket innan eit fagområde? Korleis sikre det? Kan ein sjå for seg **parallellspråklege forelesningsnotatar**? Eller undervisning i opptak på begge språk?
 - Kva trengst av ressursar, opplæring, og kva har me allereie?

Kor går me? (3/3)

Eit avsluttande eksempel når det gjeld undervisning:

MOOCs (massive open online courses) – årets nyord i akademia?
[\(http://mooc.no/\)](http://mooc.no/) = opne, nettbaserte kurs

udacity

coursera

udemy

USQ UNIVERSITY OF
SOUTHERN QUEENSLAND
AUSTRALIA

edX

Litteratur

- Airey, J. 2009. *Science, Language and Literacy. Case Studies of Learning in Swedish University Physics*. Acta Universitatis Upsaliensis. Uppsala Dissertations from the Faculty of Science and Technology 81. Uppsala [online]. URL: <http://publications.uu.se/theses/abstract.xsql?dbid=9547>.
- Bogen, A. 2012. Domenetap i høyere utdanning. *En analyse av pensumlitteratur i et utvalg utdanninger og utdanningsinstitusjoner i Norge*. URL: https://www.duo.uio.no/bitstream/handle/10852/35106/Bogen_Master.pdf?sequence=1.
- Guldbrandsen, P., T. V. Schroeder, J. M. og M. Nylenne 2002). Skjerm eller papir, morsmål eller engelsk: Når husker skandinaviske leger best hva de har lest? *Ugeskrift for Læger* (2002) (27).
- Hellekjær, G. O. 2005. *The Acid Test: Does Upper Secondary EFL Instruction Effectively Prepare Norwegian Students for the Reading of English Textbooks at Colleges and Universities*. Oslo: University of Oslo.
- Karlsgren, J. og Hansen, P. 2003. Cross-language relevance assessment and task context. Foredrag presentert på Advances in Cross-Language Information Retrieval. Third Workshop of the Cross-Language Evaluation Forum, CLEF 2002, Roma, Italia.
- Kristoffersen, G., M. Kristiansen og U. Røyneland. 2013. *Landrapport Norge. Språkpolitiske grunnlagsdokumenter, internasjonalisering og parallelsspråklighet i teori og praksis ved norske universitet og høgskoler*. URL: http://nordiskparallelsprogsnet.blogs.ku.dk/files/2013/04/Landrapport-Norge_01.04.131.pdf.
- Norsk i Hundre. URL: http://www.sprakrad.no/upload/9832/norsk_i_hundre.pdf
[http://cip.ku.dk/pdf/publ/Underviseres_holdninger_til_engelsk_som_undervisningssprog.pdf/](http://cip.ku.dk/pdf/publ/Underviseres_holdninger_til_engelsk_som_undervisningssprog.pdf).
- Schwach, V., S.S. Brandt og C.F. Dalseng. 2012. Det gikk på engelsk og norsk, engelsk og norsk. En undersøkelse av språk i pensum på grunnivå i høyere utdanning. Rapport 7/2012.
<http://www.nifu.no/Norway/Publications/2012/NIFU%20Webrapport%207-2012.pdf>
- Språkstatus 2012. Språkrådet 2012. (<http://www.sprakradet.no/nb---NO/Politikk---Fakta/Spraakpolitikk/Sprakstatus/Sprakstatus---2012/>)
- Stortingsmelding nr. 35 (2007-2008) *Mål og mening. Ein heilskapleg norsk språkpolitikk*. URL: <http://tinyurl.com/79ng68t>.
- Stortingsmelding nr. 14 (2008-2009) *Internasjonalisering av utdanning*. URL: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/stmeld/2008-2009/stmeld-nr-14-2008-2009-.html?id=545749>